

Van der Staaij

De vergadering wordt van 12.16 uur tot 13.30 uur geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen donderdag 1 juli bij het begin van de vergadering:

- het wetsvoorstel Wijzigingen van technische aard van enige belastingwetten c.a. (26569);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Remigratiewet houdende regeling van de uitvoeringstaken door de Sociale Verzekeringsbank en enige andere aanpassingen (26525);
- verslagen van de commissie voor de Verzoekschriften (26251, nrs. 61 t/m 91);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1998 (slotwet) (26544);
- Financiële verantwoording over het jaar 1998 (26541, nr. 5);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1998 (slotwet) (26545);
- Financiële verantwoording over het jaar 1998 (26541, nr. 7);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Spaarfonds AOW voor het jaar 1998 (slotwet) (26547);
- Financiële verantwoording over het jaar 1998 (26541, nr. 8);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 1998 (slotwet) (26543);
- Financiële verantwoording over het jaar 1998 (26541, nr. 3);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Huis der

Koningin (I) voor het jaar 1998 (slotwet) (26542);

- Financiële verantwoording over het jaar 1998 (26541, nr. 1).

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van de volgende week:

- het wetsvoorstel Wijziging van onder meer de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met enkele maatregelen ter verbetering van het functioneren van het vervangingsfonds en het participatiefonds (regeling verbetering functioneren vervangings- en participatiefonds) (26427);
- het voorstel van wet van de leden Van der Hoeven en Luchtenveld tot wijziging van de Gemeentewet (vrijstelling OZB voor straatteelt) (26423);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Welzijnswet 1994 in verband met specifieke uitkeringen ter stimulering van de kinderopvang (26556).

Ik stel voor, aanstaande dinsdag te stemmen over:

- a. de moties SUWI-nota, te weten:
- de motie-Verburg over de uitvoering van het uitkeringsproces (26448, nr. 2);
 - de motie-De Wit over een dreigende tweedeling tussen de uitkeringsgerechtigden (26448, nr. 4).
- b. de moties Perspectievennota Verkeer en Vervoer, te weten:
- de motie-Van Gijzel over meetbare doelstellingen voor het NVVP (26428, nr. 4);
 - de motie-Van Gijzel over gebundelde transportcorridors (26428, nr. 5);
 - de motie-Van Gijzel over variabelisering van autogebruik (26428, nr. 6);
 - de motie-Hofstra over afwijzen van mobiliteitssubsidie (26428, nr. 7);
 - de motie-Hofstra over de snelheidsregeling voor autosnelwegen (26428, nr. 8);
 - de motie-Hofstra over het opvangen van de mobiliteitsbehoefte (26428, nr. 9);
 - de motie-Giskes over experimenten met de prijs van personenvervoer (26428, nr. 10);
 - de motie-Van der Steenhoven c.s. over het fietsbeleid (26428, nr. 11);
 - de motie-Van der Steenhoven over locatiekeuze van bedrijven (26428, nr. 12);
 - de motie-Van den Berg c.s. over de

transportfunctie van water (26428, nr. 13).

Ik stel voor, aanstaande dinsdag bij het begin van de vergadering te behandelen:

- Voordrachten ter vervulling van twee vacatures in de Hoge Raad (26622).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van Middelkoop.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Mevrouw de voorzitter! Gisteren berichtte NRC Handelsblad dat de Europese Commissie onderzoekt of er sprake is van ongeoorloofde staatssteun aan het computerbedrijf SCI Systems dat zich in Heerenveen wil vestigen. Daarover is inmiddels in de staten van Friesland de nodige politieke commotie ontstaan, maar daar blijf ik graag buiten. Onze verantwoordelijkheid als medewetgever betreft de kennelijke dreiging dat de Europese Commissie haar veto zal uitspreken over een banenplan dat voorziet in een loonkostensubsidie. Als dat gebeurt, zou het verstreckende gevolgen kunnen hebben voor ons arbeidsmarktbeleid, waarin wetgeving voor loonkostensubsidies, die wij een paar jaar geleden nog eens hebben vernieuwd, een belangrijke plaats inneemt. Dan hebben we het in het bijzonder over langdurig werklozen, banenpoolers en de zogenaamde Melkertbanen. Een en ander raakt natuurlijk ook aan de beleidsruimte van de arbeidsvoorziening. Over deze aspecten, uitsluitend deze aspecten en niet de typisch Friese of Heerenveense aspecten, wil ik graag een brief ontvangen van de regering, allereerst van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor alle duidelijkheid, die brief hoeft ik niet per se volgende week te hebben – als de Europese Commissie snel besluit, mag het ook daarna – maar het moet geen maanden duren.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Stroeken.

Voorzitter

De heer **Stroeken** (CDA): Voorzitter! Ik verzoek u om het verslag van het algemeen overleg van eergisteren over de Europese steunkaart op de agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik zal hierover op een later tijdstip een voorstel doen.

Het woord is aan mevrouw Verburg.

Mevrouw **Verburg** (CDA): Voorzitter! Ik leg het verzoek op tafel om het verslag van het algemeen overleg over maatschappelijk verantwoord ondernemen op de agenda te zetten.

De **voorzitter**: Ik zal de Kamer ook hierover op een later tijdstip een voorstel doen.

Het woord is aan de heer Rabbae.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! De vorige week hebben wij een algemeen overleg gehad met de staatssecretaris van Onderwijs over het niet langer subsidiëren van een aantal voorschoolse educatieve voorzieningen. Mijn fractie vindt het geen goede zaak dat deze projecten abrupt worden beëindigd en wil de Kamer daarom een motie voorleggen tijdens een plenair debat naar aanleiding van het verslag van dit AO.

De **voorzitter**: Het lijkt een heel nieuwe formulering: een plenair debat naar aanleiding van het verslag. Ik versta het maar zo dat u het verslag van dit algemeen overleg op de agenda geplaatst wilt zien.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Dat is juist.

De **voorzitter**: Ik zal ook hierover op een later tijdstip een voorstel doen.

Het woord is aan de heer Rosenmöller.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Naar aanleiding van de regeling van werkzaamheden van gisteren hebben wij zojuist een brief ontvangen van de minister van Defensie, waarvoor dank. Die brief kwam kort voor deze regeling binnen; dat is dus goed verlopen. Het schrijven gaat over de vraag of de ministers van Defensie en van Justitie volgestrekte duidelijkheid kunnen geven over het MID-rapport en het Feitenrelaas, twee rapporten in het kader van de afhandeling van de Srebrenicakwes-

tie die al lange tijd bestaan of zouden hebben bestaan.

In zijn brief stelt de minister van Defensie dat het MID-rapport niet bestaat. Over het Feitenrelaas, dat wel eens de echte debriefing zou kunnen zijn, zegt hij dat het in een later stadium aan de Kamer wordt overhandigd, nadat het OM tot de conclusie is gekomen dat dit kan. Ik wijs erop dat de eerder ingestelde commissie-Van Kemenade en het NIOD wél over dit stuk beschikken. Het gaat hierbij mijns inziens om voor de Kamer relevant materiaal.

Tegen die achtergrond verzoek ik u, voorzitter, deze brief voor de volgende week te agenderen, opdat wij er kort met de minister van Defensie over kunnen spreken. Wij vinden dat het zo niet kan blijven gaan. Het gaat niet aan dat wij moeten blijven duwen en trekken om de meest relevante informatie naar de Kamer te krijgen.

De heer **Dijkstal** (VVD): Voorzitter! Ik ben bij deze discussie wat gehandicapt omdat ik de brief, die net is binnengekomen, nog niet heb gezien. Ik geloof dat u die brief ook nog niet heeft. Eerder is de vraag aan de orde geweest hoe dit zich verhoudt tot het werk van de tijdelijke commissie; dat blijft een interessante vraag. Bovendien, als het om een MID-rapport gaat, lijkt het mij voor de hand te liggen dat het in eerste instantie wordt behandeld door de vaste commissie voor de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten; een verzoek daartoe leg ik aan de voorzitter van die commissie voor. Het is op dit moment voor mij nogal onoverzichtelijk.

De **voorzitter**: Inderdaad heb ik deze brief nog niet gezien. Ik heb de indruk dat, behalve de heer Rosenmöller, niemand deze brief heeft gezien. Is het niet verstandig even nader overleg te plegen? Eventueel hebben wij opnieuw een regeling van werkzaamheden voordat wordt begonnen met het antwoord van de tijdelijke commissie evaluatie opsporingsmethoden. Intussen kan de brief worden rondgedeeld. Vervolgens kan blijken hoe men hierover oordeelt.

De heer **Zijlstra** (PvdA): Voorzitter! Wellicht kan dit punt eerst even in de vaste commissie voor Defensie aan de orde worden gesteld, zodat de argumenten even kunnen worden

gewisseld. Immers, de achterliggende redenering is dat er een justitieel onderzoek gaande is.

De **voorzitter**: Die werkwijze is mogelijk, maar ook daarvoor is het nodig dat iedereen eerst kennis heeft kunnen nemen van de brief. Er zou sprake kunnen zijn van een extra procedurevergadering van de vaste commissie voor Defensie, maar ik heb de indruk dat dit niet de bedoeling van de heer Rosenmöller is.

Mevrouw **Van 't Riet** (D66): Voorzitter! Ik sluit mij korthedshalve bij de heer Zijlstra aan.

De heer **Hillen** (CDA): Voorzitter! Mijns inziens voegt deze brief niet zoveel toe. Al eerder deze week hebben wij het hierover gehad bij de regeling van werkzaamheden, en toen hebben alle andere partijen zich gehaast om te zeggen dat ze het met de heer Rosenmöller eens waren.

De **voorzitter**: Daarom wilde ik de leden even de gelegenheid bieden om van de brief kennis te nemen.

De heer **Weisglas** (VVD): Een reactie op de opmerking van de heer Hillen, voorzitter. Op dat moment mocht ik op de voorzittersstoel zitten en toen waren alle fractiewoordvoerders het met de heer Rosenmöller eens dat om een brief gevraagd kon worden. Maar natuurlijk niet meer dan dat.

De **voorzitter**: Als wij een brief vragen, willen wij hem ook lezen om te bezien wat wij ermee moeten doen. Ik blijf bij mijn voorstel dat ik na de stemming opnieuw de regeling van werkzaamheden open. Intussen zal de brief worden rondgedeeld.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Uiteraard ga ik daarmee akkoord. Gisteren heb ik bij de regeling van werkzaamheden gevraagd de minister te verzoeken vóór 13.00 uur die brief bij de Kamer te doen bezorgen, en dat is net gelukt. Ik heb dit zelf bij de griffie nagevraagd. Op zich is het logisch dat, als iets bij de regeling wordt gevraagd wat door veel fracties gesteund wordt, dit dan weer terugkomt bij de regeling zodat bekeken kan worden of zo'n punt plenair kan worden geagendeerd. Dit is een ordentelijke procedure, maar ik ga natuurlijk met het verzoek van de voorzitter mee om te bezien of dit

De kamerleden brengen om beurten hun stem uit voor de benoeming van een nieuwe Nationale Ombudsman

later op de dag kan gebeuren, na lezing van de brief.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat er intussen in kan worden voorzien dat de brief hier wordt rondgedeeld.

Aan de orde is:

- de benoeming van de Nationale ombudsman (26518).

De **voorzitter**: Ik verzoek de leden hun plaatsen in te nemen. De stemming zal conform het Reglement van orde schriftelijk geschieden. Ik heb de brief die verleden jaar op 17 maart is opgesteld, houdende de procedure bij stemmingen over personen, gisteren laten verspreiden.

Ik benoem tot stemopnemers de leden Weisglas, tevens voorzitter, Van der Hoeven, Giskes en Van Zijlen.

Om de orde te bevorderen, zal ik de praktische gang van zaken schetsen. Ieder aanwezig lid heeft thans op zijn plaats een stembriefje uitgereikt gekregen. Ieder lid wordt op naam opgeroepen. U dient op de oproep te reageren door op te staan en u naar het stembureau te begeven. Zo wordt voorkomen dat u als afwezig lid wordt afgekondigd. Voor alle duidelijkheid: u brengt dus uw stembriefje persoonlijk naar de stemopnemers. Om gedrang te voorkomen, zullen de namen in een

langzaam tempo worden afgeroepen en ik verzoek de leden zich aan te sluiten bij hun voorganger. De leden dienen op hun plaats te blijven zitten totdat zij zijn opgeroepen. En ik verzoek hen, nadat de stem is uitgebracht, wederom hun plaats in te nemen. Mijn eigen stembriefje zal door de Kamerbewaarder bij de stemopnemers worden gebracht. De stemopnemers zullen aan het slot hun stem uitbrengen.

Verder deel ik u mede dat de eerder besproken brief zal worden uitgereikt, zodat u deze rustig kunt lezen.

Ik verzoek de stemopnemers hun plaats in te nemen.

(Hierna wordt tot schriftelijke stemming overgegaan.)

Bij deze stemming, waaraan 131 leden hebben deelgenomen, terwijl 133 leden de presentielijst hebben getekend, verkrijgen de heer prof. mr. R. Fernhout 97 stemmen en de heer mr. M.H.J.M. van Kinderen 34 stemmen.

De **voorzitter**: Aangezien de kandidaat Fernhout met 97 stemmen de volstrekte meerderheid op zich heeft verenigd, is hij benoemd tot Nationale ombudsman. De beëdiging zal op een later tijdstip geschieden.

Ik dank de leden van het stembureau voor hun werkzaamheden.

Zoals wij eerder hebben afgesproken, heropenen wij nu de regeling van werkzaamheden.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: De heer Rosenmöller staat wat mij betreft nog steeds op het spreekgestoelte.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Voorzitter! Het is goed dat wij de regeling even hebben onderbroken, zodat de collega's de brief hebben kunnen lezen. Zo lang is die immers niet.

De kern van datgene wat ik twintig minuten geleden bij de regeling van werkzaamheden gezegd heb, is dat naar onze mening het rapport dat onder de debriefing ligt en dat in de procedure naar het NIOD en de commissie-Van Kemenade is gegaan, ook naar de Tweede Kamer zou moeten gaan. Ik vind het argument dat er thans mede op basis van dat geanonimiseerde rapport een strafrechtelijk onderzoek loopt, geen doorslaggevende reden om het niet naar de Kamer te sturen, zeker niet als andere belangrijke instellingen en onderzoeksinstituten het rapport wel hebben. Ik voeg dit bij de opmerking die ik gisteren bij de regeling van werkzaamheden heb gemaakt, gesteund door de collega's, namelijk dat ik niets zie in een aparte procedurevergadering. Daarom verzoek ik u dit onderwerp aan de agenda van volgende week toe te voegen. Ik heb maar weinig spreektijd nodig, een minuut of drie; dan heb ik echt wel mijn vragen aan de minister van Defensie gesteld. Ik hoop dat wij dan een oplossing kunnen bereiken die uitdrukking geeft aan datgene wat wij allemaal willen, namelijk een transparante overheid.

De heer **Zijlstra** (PvdA): Voorzitter! Ik heb de brief gelezen en naar mijn mening kan hij perfect in een normale procedurevergadering worden behandeld. Wat mij betreft kan het vanmiddag nog. Dan kunnen de argumenten gewisseld worden over de manier waarop wij verder met deze brief zullen omgaan. Ik heb er geen argumenten voor gehoord waarom wij er op dit moment over moeten beslissen. Wij kunnen het in de vaste commissie voor Defensie goed aan de orde stellen en er dan over beslissen.